

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 1548

Milli Savunma Bakanlığı tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendi kapsamında yapılacak ihalelerde uygulanacak usul ve esaslar hakkındaki ekli Kararın yürürlüğe konulmasına, anılan Kanunun ek 11 inci maddesi gereğince karar verilmiştir.

17 Eylül 2019

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

**17/9/2019 TARİHLİ VE 1548 SAYILI CUMHURBAŞKANI KARARININ
EKİ KARAR**

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kararın amacı; Millî Savunma Bakanlığı (Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü ve Tersaneler Genel Müdürlüğü ile bağılıları hariç) tarafından, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendi uyarınca yapılacak mal, hizmet ve danışmanlık hizmeti alımları ile yapım işlerinde uygulanacak usul ve esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Karar, Millî Savunma Bakanlığına tahsis edilen kaynaklarla;

a) Savunma ve güvenlikle ilgili silah, mühimmat ve diğer harp malzemeleri, sistem, araç-gereç, makine, teçhizat, yapım ve bunlarla doğrudan ilgili her türlü alımları,

b) Savunma, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilişkili olduğuna veya gizlilik içinde yürütülmesi gerektiğine Bakanlık tarafından karar verilen veya mevzuatı uyarınca sözleşmenin yürütülmesi sırasında özel güvenlik tedbirleri alınması gereken veya devlet güvenliğine ilişkin temel menfaatlerin korunmasını gerektiren hallerle ilgili olan alımları,

c) Beslenme, malzemeli yemek hazırlama ve dağıtım hizmeti, giyim, kuşam, ibate ihtiyaçlarına ilişkin alımları,

ç) Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığının, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamındaki görevleri ve ihtiyaçlarına ilişkin alımları, kapsar.

(2) Uluslararası anlaşmalar gereğince sağlanan dış finansman ile yaptırılacak olan ve finansman anlaşmasında farklı alım usul ve esaslarının uygulanacağı belirtilmeyen alımlarda bu Karar uygulanır. 2/7/1953 tarihli ve 6095 sayılı Kuzey Atlantik Andlaşması Teşkilatı Müşterek Enfrastrüktür Programı Gereğince Türkiye’de Yapılacak İnşa ve Tesis İşlerine Dair Kanun kapsamında yapılacak işlerde uygulanacak usul ve esaslar ise NATO kural ve uygulamaları çerçevesinde gerçekleştirilir.

(3) Bu Karar kapsamındaki alımlar, Bakanlık adına diğer idarelere de bu kapsamda yaptırılabilir.

Hukukî dayanak

MADDE 3- (1) Bu Karar, 4734 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile ek 11 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Kararın uygulanmasında;

a) Alım: Bu Karar kapsamındaki her türlü mal, hizmet ve danışmanlık hizmeti alımları ile yapım işlerini,

b) Bakan: Millî Savunma Bakanını,

c) Bakanlık: Millî Savunma Bakanlığını,

ç) Doküman: Alım konusuna ilişkin isteklere talimatları da içeren idari şartname, sözleşme tasarısı, teknik şartname, katalog, alıma esas numune, stok numarası, proje ve alım süreci ile ilgili diğer belgelerden bir veya birkaçını,

d) İdare: Bakanlık, Bakanlıkça alım yetkisi verilen birlik, kurum ve kuruluşları, Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı ile Bakanlık adına alım yapan diğer idareleri, ifade eder.

(2) Bu Kararda tanımı bulunmayan hususlar hakkında, kamu ihale mevzuatında yer alan tanımlar esas alınır.

Temel ilkeler

MADDE 5- (1) İdare, bu Karara göre yapılacak alımlarda; ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur. Ancak savunma, güvenlik veya istihbarat alanlarına ait veya gizlilik gerektiren ihtiyaçların karşılanmasında; ulusal menfaat, standardizasyonun korunması ile acil harekât ihtiyaçları gibi hususlar da dikkate alınır.

(2) Ödeneği olmayan veya kaynağı planlanmayan hiçbir iş için alıma çıkılamaz.

(3) Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı bulunmayan işler için de bir arada alıma çıkılabılır.

Alım komisyonu

MADDE 6- (1) Biri başkan olmak üzere, en az birinin alım konusu için uzmanı olması şartıyla, en az üç ve tek sayıda kişiden oluşan alım komisyonu, yedek üyeler de dâhil olmak üzere ihale yetkilisi tarafından görevlendirilir. Alımı yapan İdare tarafından, diğer ilgili birimler ile kamu kurum ve kuruluşlarından komisyona üye/üyeler alınabilir.

(2) Alım komisyonu eksiksiz olarak toplanır. Komisyon kararları çoğunlukla alınır. Kararlarda çekimser kalmamaz. Komisyon başkanı ve üyeleri oy ve kararlarından sorumludur. Karşı oy kullanan komisyon başkanı veya üyeleri gerekçesini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır.

Yaklaşık maliyet

MADDE 7- (1) Alım öncesi gerekli fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir, dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Belirlenen yaklaşık maliyet isteklilere veya alım süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişi ve kurumlara açıklanamaz. Ancak, yaklaşık maliyetin sınıf veya teknolojik zorunluluklar veya acil ihtiyaçlar nedeniyle belirlenemediği veya yaklaşık maliyetin belirlenmesinde güçlüklerin yaşandığı durumlarda, gerekçesi onay belgesinde belirtilmek kaydıyla, planlanan bütçesi ile alıma çıkılabılır.

(2) Yaklaşık maliyete ilişkin herhangi bir bilgiye, onay belgesi ekindeki hesap cetveli dışında hiçbir belgede yer verilmez.

Alıma katılabilmek için gerekli belgeler ve yeterlik kuralları

MADDE 8- (1) Alım dokümanında düzenlenmek şartıyla alıma katılacak isteklilerden, ekonomik ve malî yeterlik ile meslekî ve teknik yeterliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak bilgi ve belgeler istenebilir.

(2) Alım konusu işin niteliğine göre istenilen bilgi veya belgelerden hangilerinin yeterlik değerlendirilmesinde kullanılacağı ve belgelerin taşınması gereken yeterlik kriterleri dokümanda veya davet belgelerinde belirtilir.

(3) Bu madde kapsamında istenen belgelerden hangilerinin taahhütname olarak sunulabileceği İdare tarafından belirlenir. Gerçeğe aykırı hususlar içeren taahhütname sunulması veya alım üzerinde kalan istekli tarafından taahhüt altına alınan durumu tevsik eden belgelerin sözleşme imzalanmadan önce İdareye verilmemesi halinde, bu durumda olanlar alım dışı bırakılarak alınmışsa geçici teminatları gelir kaydedilir.

Alıma katılamayacak olanlar

MADDE 9- (1) Alımı yapan İdare bünyesinde bulunan veya İdare ile ilgili her ne amaçla kurulmuş olursa olsun vakıf, dernek, birlik, sandık gibi kuruluşlar ile bu kuruluşların ortak oldukları şirketler hariç, 4734 sayılı Kanununun 11 inci maddesinde belirtilenler doğrudan veya dolaylı veya alt yüklenici olarak, kendileri veya başkaları adına hiçbir şekilde alımlara katılamazlar.

(2) Bu yasaklara rağmen alıma katılan istekliler alım dışı bırakılarak alınmışsa geçici teminatları gelir kaydedilir. Ayrıca bu durumun tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında tespit

edilememesi nedeniyle, bunlardan biri üzerine alım kararı verilmişse geçici teminatı gelir kaydedilerek alım iptal edilir.

(3) 4734 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki gerçek ve tüzel kişiler, alım dışı bırakılarak geçici teminatları iade edilir ve bunlardan biri üzerine alım kararı verilmişse alım iptal edilir.

Şartnameler

MADDE 10- (1) Alım konusu işlerin her türlü özelliğini belirten dokümanın İdarece hazırlanması esastır. Ancak alımın özelliği nedeniyle, İdarece hazırlanmasının mümkün olmadığı ihale yetkilisi tarafından onaylanması kaydıyla, teknik şartnameler hizmet alımı yapılmak suretiyle hazırlanabilir.

(2) Alımın konusuna göre gerekçesi alım onaylarında belirtilmek kaydıyla idari ve/veya teknik şartname düzenlenmeden, alıma esas numune veya katalog ile alıma çıkılabilir.

(3) Onay belgesinde belirtilmek suretiyle teknik şartname düzenlenmesine gerek kalmaksızın uluslararası kabul gören stok numarası veya parça numarası veya Türk Standardları Enstitüsü veya yabancı ülkelerin standartları belirlemeye yetkili kurumları tarafından verilen standart numaraları ile alıma çıkılabileceği gibi özelliği nedeniyle onay belgesinde alım konusu işin tek kaynaktan ve/veya üretici firma kodu ve/veya prospektüsü ile alınabileceği durumlarda idari ve/veya teknik şartname düzenlenebilir.

Uygulanacak alım usulleri

MADDE 11- (1) Bu Karar kapsamında uygulanacak alım usulü pazarlık usulüdür.

Pazarlık usulü

MADDE 12- (1) Davet edilecek istekliler ihale yetkilisince belirlenir ve davet edilecek istekli sayısı ivedi veya zorunlu haller dışında üçten az olamaz.

(2) İlan/duyuru yapılmaksızın istekliler doğrudan teklif vermeye davet edilir. Teklif veren isteklilerde sayı sınırı aranmaz.

(3) Bu usulde ilan/duyuru yapılmaması esastır. Ancak, İdare tarafından ihtiyaç duyulması halinde sadece harp silah araçları, ana malzeme, bunlara ilişkin sistemler, cihaz, radar, platform ve benzeri malzemeler ile bunların bakım, onarım, işletme veya idamesine yönelik alımlarda ücretli veya ücretsiz ilan/duyuru yapılabilir. İlan/duyuru yoluyla yapılan alımlarda gelen teklifler İdare tarafından davet edilen istekli olarak kabul edilir ve sayı şartı aranmaz.

(4) Davet edilen isteklilerden istenilecek ekonomik, mali, mesleki ve teknik yeterliklerine ilişkin hususlar alım dokümanında belirtilir.

(5) Tekliflerin alınması ve değerlendirilmesini müteakip, alım dokümanında belirtilen şartları karşılayan istekli/istekliler ile daha önceki teklif fiyatını aşmamak üzere fiyat üzerinde görüşme yapılarak alım sonuçlandırılır.

(6) İdare, pazarlık usulü ile gerçekleştirilecek alımlarda, teknik kriterleri görüşerek ya da bu kriterleri görüşmeksizin yalnızca fiyat üzerinde görüşme yaparak alımı sonuçlandırmakta serbesttir. Bu husus dokümanda belirtilir.

(7) Alım dokümanında belirtilmesi kaydıyla yapımla ilgili danışmanlık hizmetleri ve yapım işlerinde fiyat görüşmesi yapılmayabilir. Fiyat görüşmesi yapılmayan işlerde, isteklilerden ilk fiyat tekliflerini aşmamak üzere son yazılı fiyat teklifleri alınarak alım sonuçlandırılır.

(8) Alım dokümanı, davet edilenler tarafından İdarede bedelsiz görülebilir. Davet edilen isteklilerden alıma katılmak isteyenlerin alım dokümanında aksi belirtilmedikçe dokümanı satın almaları zorunludur. Alıma sadece İdare tarafından davet edilen istekliler katılabilir.

(9) Davet edilecek isteklilerin tespit edilmesinde; Bakanlıkça tespit edilecek usul ve esaslar kapsamında oluşturulacak yeterlik kriterlerine uygun olduğu değerlendirilen tedarikçileri içeren onaylı tedarikçi listesi belirlenebilir. İdare, alımın konusuna göre onaylı tedarikçi listesinde yer alan tedarikçileri veya onaylı tedarikçi listesinde yer almayan tedarikçileri de davet edebilir.

Doğrudan temin

MADDE 13- (1) Aşağıda belirtilen alımlar doğrudan temin yöntemiyle yapılabilir:

a) İkilî veya çok taraflı uluslararası anlaşmalar, mutabakat muhtıraları gereği yapılan alımlar ile askerî malzeme satış teşkilatlarından veya Türkiye'nin dâhil olduğu uluslararası organizasyonlardan yapılan alımlar.

b) 4734 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (d) bendindeki alımlar hariç olmak üzere, özelliği nedeniyle dış temsilcilikler aracılığıyla bu Karar kapsamında gerçekleştirilecek yurt dışı alımlar.

c) Türk Silahlı Kuvvetlerini güçlendirmek amacıyla özel kuruluş kanunları ile kurulan vakıf ve bunun sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu şirketler, kamu kurum ve kuruluşları ile kamunun sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu teşebbüslerin ürettikleri mal ve hizmet alımları ile yapım işleri.

Bu bende göre yapılacak alımlarda Bakanlık onayı alınır.

ç) Ulusal menfaat, gizlilik, standardizasyonun korunması veya acil harekât ihtiyaçlarını temin etmek amacıyla, ihtiyaç makamlarınca teklif edilip, Bakan tarafından onaylanan tek kaynak alımları.

d) Kuvvet komutanlıklarının tedarik yetkisi dâhilinde olmak üzere sadece acil harekât ihtiyacı olarak belirlenen ve ilgili kuvvet komutanlığınca onaylanan mal/hizmet alımları ile yapım işleri.

e) İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edildiği alımlar.

f) Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olduğu alımlar.

g) Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için zorunlu olan mal ve hizmetlerin, asıl sözleşmeye dayalı olarak düzenlenecek ve toplam süreleri üç yılı geçmeyecek sözleşmelerle ilk alım yapılan gerçek veya tüzel kişiden yapılacak alımlar.

ğ) İdarelerin 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendinde, büyükşehir belediye sınırları dâhilinde bulunan idareler için belirtilen ve her yıl Kamu İhale Kurumunca güncellenen parasal limitin beş katına kadar olan alımlar.

Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının üstlenecekleri yurt dışı görevlerde ortaya çıkabilecek acil ihtiyaçların zamanında karşılanabilmesi amacıyla, bu bendin uygulanmasında esas alınan parasal limit, Millî Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığınca belirlenecek birlikler için yirmi katı olarak uygulanır.

h) İdarelerin ihtiyacına uygun taşınmaz mal alımı veya kiralınmasına ilişkin alımlar.

Bu bende göre yapılacak alımlarda Bakanlık onayı alınır.

(2) Birinci fıkranın;

a) (a) bendi kapsamında tedarik edilecek ihtiyaçların fiyatları anlaşmanın taraf olduğu ilke/kurum ve kuruluşlarca belirlendiğinden, ayrıca yaklaşık maliyet belirlenmez ve fiyat üzerinde görüşme yapılmaz.

b) (b) bendine göre yapılacak alımlar fiyat üzerinde görüşme yapılarak sonuçlandırılır. Ancak onay belgesi veya dokümanda belirtilmesi kaydıyla fiyat üzerinde görüşme yapılmayabilir.

c) (c) ,(ç), (d), (e), (f) ve (g) bendinde belirtilen alımlar fiyat üzerinde görüşme yapılarak sonuçlandırılır. Doğrudan teminde geçici teminat istenilmesi halinde, alınacak nakit teminattaki eksik kısım tamamlanabilir veya teminat mektubundaki eksiklikler düzeltilir.

ç) (ğ) bendine göre yapılan alımlarda ise ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir.

Alım dokümanında değişiklik yapılması veya açıklama istenmesi

MADDE 14- (1) İlan/davet yapıldıktan sonra alım dokümanında değişiklik yapılmaması esastır. Ancak, zeyilname düzenlenmesi ve açıklama istenmesine ilişkin hususlar alım dokümanında belirtildiği şekilde yapılır.

Tekliflerin hazırlanması ve sunulması

MADDE 15- (1) Teklif mektubu ve istenilmesi halinde geçici teminat da dâhil olmak üzere alıma katılabilme şartı olarak istenilen bütün belgeler bir zarfa konulur. Zarfın üzerine isteklinin bilgileri, teklifin hangi işe ait olduğu ve alımı yapan idarenin adı yazılır. Zarf yapııştırılarak, yapıştırılan yer istekli tarafından imzalanarak kaşelenir/mühürlenir.

Geçici ve kesin teminat

MADDE 16- (1) Alımlarda geçici ve kesin teminat alınıp alınmayacağı dokümanda belirlenir. Teminat alınması halinde, geçerlilik süresi ve bu Karara uygun olarak yerine getirilecek yükümlülükler dışında, 4734 sayılı Kanun ile 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda belirlenen hükümler uygulanır.

Tekliflerin alınması ve açılması

MADDE 17- (1) Tekliflerin alınması ve açılmasına ilişkin hususlar alım dokümanında belirtildiği şekilde yapılır.

Tekliflerin değerlendirilmesi

MADDE 18- (1) Alım komisyonu, tekliflerin incelenmesi, karşılaştırılması ve değerlendirilmesinde yararlanmak üzere net olmayan hususlarla ilgili isteklilerden yazılı olarak tekliflerini açıklamalarını isteyebilir. Teklifi oluşturan belgelerden teklif mektubundaki teklif fiyatı ve istenmesi halinde geçici teminat hariç alım dokümanında istenilen diğer belgeler, alım komisyonunca belirlenen sürede düzeltilir ve/veya tamamlattırılır. Fiyat üzerindeki görüşmede istekliler daha önce verdikleri teklif fiyatlarını arttıramazlar.

(2) İsteklilerin tekliflerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı kontrol edilir. Hata bulunması halinde, isteklilerce teklif edilen birim fiyatlar esas alınmak kaydıyla, aritmetik hatalar alım komisyonu tarafından re'sen düzeltilir. Bu durum hemen istekliye bildirilir. İstekli düzeltilmiş teklifi kabul edip etmediğini tebliğ tarihini izleyen beş gün içinde yazılı olarak bildirmek zorundadır. İsteklinin düzeltilmiş teklifi kabul etmediğini süresinde bildirmesi veya bu süre içinde herhangi bir cevap vermemesi halinde, teklifi değerlendirme dışı bırakılır ve varsa geçici teminatı gelir kaydedilir.

(3) Alım tarihi itibarıyla haklarında ihalelere katılmaktan yasaklama kararı bulunmayan, ancak alım kararının ihale yetkilisinin onayına sunulmasından önceki herhangi bir safhasında isteklinin yasaklandığının tespiti halinde istekli değerlendirme dışı bırakılır ve varsa geçici teminatı iade edilir.

(4) İdare herhangi bir yükümlülük üstlenmeksizin, verilen teklifleri kabul edip etmemekte, teklifleri değerlendirip değerlendirmemekte, tekliflerin tamamını reddetmekte ve alımın iptal edilmesinde tamamen serbesttir. Bu hususlar alım dokümanında belirtilir.

Aşırı düşük teklifler

MADDE 19- (1) Aşırı düşük teklifin/tekliflerin sorgulanıp sorgulanmayacağına ilişkin hususlar alım dokümanında belirtildiği şekilde yapılır.

(2) Hizmet alımı ve yapım işlerinde sınır değer tespitine yönelik hesaplamalarda Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenen yöntemler esas alınır.

(3) Danışmanlık hizmet alımı işleri için sınır değer tespitine ilişkin hesaplamalarda Kamu İhale Kurumu tarafından hizmet alımı işleri için belirlenen yöntem esas alınır.

(4) Fiyat görüşmesi yapılmayan yapım işleri ile danışmanlık hizmet alımlarında, sınır değerinin altında olan teklif/teklifler sorgulanmaksızın reddedilir.

Alımın karara bağlanması, onaylanması ve bildirilmesi

MADDE 20- (1) Alımlarda teklifi uygun görülen istekli/istekliler ilk fiyat teklifleri üzerinden indirim yapmak için alım komisyonunca fiyat görüşmelerine davet edilir. Yapılacak davet tebligatında davet günü, saati ve yeri belirtilir. Ayrıca İdare veya alım komisyonunca karar

verilmesi halinde, istekli/isteklilerle yazışma veya elektronik ortam yoluyla da fiyat üzerinde görüşme yapılabilir.

(2) Alım komisyonlarının alınan kararlar, ihale yetkilisince karar tarihinden itibaren beş iş günü içinde onaylanır veya iptal edilir.

(3) Ekonomik açıdan en avantajlı teklif, en düşük fiyat esasına göre veya fiyat ile birlikte işletme ve bakım maliyeti, maliyet etkinliği, verimlilik, kalite ve teknik değer gibi fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirlenir. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyat dışı unsurların da dikkate alınarak belirleneceği alımlarda, alım dokümanında bu unsurların parasal değerleri veya nispi ağırlıkları belirlenir.

(4) Alım sonucu, alım kararlarının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen beş gün içinde, alım üzerinde bırakılan istekli de dâhil almaya teklif veren bütün isteklilere, 4734 sayılı Kanunun 65 inci maddesi çerçevesinde tebliğ edilir. Alım kararlarının ihale yetkilisi tarafından iptal edilmesi durumunda da isteklilere aynı şekilde bildirim yapılır.

Sözleşme yer alması zorunlu hususlar

MADDE 21- (1) Bu Karara göre düzenlenecek sözleşmelerde; 4735 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde sayılan hususlardan ihtiyaç duyulanlara yer verilebilir; ayrıca İdarece ilave hususlar da eklenebilir. Bu Karara göre düzenlenecek sözleşmelerde, Türkçe'nin yanında başka bir dilde de sözleşme düzenlenebilir. Bu durumda sözleşmenin yorumunda Türkçe metin esas alınır. Ancak, sözleşmenin eki olan Türkçe'ye çevrilememiş bölümlerde yabancı dil geçerli olarak kabul edilir.

Sözleşme

MADDE 22- (1) Yapılan değerlendirmeler neticesinde ayrıntılı özellikleri ve miktarı İdarece belirlenen işin tamamı için tespit edilen toplam bedel üzerinden götürü bedel sözleşme veya işin ayrıntılı özelliklerine dayalı olarak İdarece hazırlanmış cetvelde yer alan her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemleri için tespit edilen birim fiyatların çarpımı sonucu bulunan toplam bedel üzerinden birim fiyat sözleşme düzenlenir. Bu Karar kapsamında yapılacak alımlarda, sözleşme yapılıp yapılmayacağına ihale yetkilisince karar verilir. Bu husus alım dokümanında belirtilir. Alım sonucu yapılacak sözleşmelerin alım dokümanında aksi belirtilmedikçe noter tasdiki/tescili zorunlu değildir.

(2) Alımlarda, alım konusu işin özelliği nedeniyle, alım miktarının, yerinin ve zamanının önceden tespit edilmesinin mümkün olmadığı durumlarda, İdarece bu maksatla ayrılan ödeneği aşmayacak şekilde, ayrıntıları alım dokümanında belirtilecek olan birim fiyat veya götürü bedel veya karma veya değişik türde sözleşme düzenlenebilir.

(3) Yapım işlerinde; niteliği itibarıyla iş kalemlerinin bir kısmı için anahtar teslimi götürü bedel, bir kısmı için birim fiyat teklifi alma yöntemleri birlikte uygulanmak suretiyle gerçekleştirilen alımlar sonucunda karma sözleşme düzenlenebilir.

Alımlarda esas alınacak para birimi

MADDE 23- (1) Alımlarda, Türk Lirası üzerinden teklif alınması esastır. Ancak, zorunlu hallerde yabancı para birimleri üzerinden teklif alınabilir. Bu husus dokümanda belirtilir.

Fiyat farkı verilebilmesi

MADDE 24- (1) Türk Lirası esas alınarak yapılan alımlarda, onay belgesinde veya dokümanda belirtilmesi kaydıyla, 4735 sayılı Kanun hükümlerine göre fiyat farkı verilebilir.

(2) Alımlarda esas alınacak para birimi yabancı ülke para birimi olduğunda fiyat farkı verilmez. Ancak, 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince yapılan alımlarda onay belgesinde belirtmek kaydıyla fiyat farkı verilebilir.

Mücbir sebepler ve İdareden kaynaklanan nedenlerle süre uzatımı verilecek haller

MADDE 25- (1) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller aşağıda belirtilmiştir:

- Doğal afetler.
- Kanuni grev.
- Genel salgın hastalık.
- Kısmi veya genel seferberlik ilanı.
- Gerektiğinde İdare tarafından belirlenen benzeri diğer haller.

(2) Süre uzatımı verilmesi, sözleşmenin feshi gibi durumlar da dâhil olmak üzere İdare tarafından birinci fıkrada belirtilen hallerin mücbir sebep olarak kabul edilebilmesi için;

- Yükleniciden kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması,
- Taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması,
- Yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş bulunması,
- Mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen 20 gün içinde yüklenicinin yazılı olarak bildirimde bulunması (Mal/hizmet ve yapım işinin özelliğine göre alım dokümanında belirtilmesi kaydı ile bu bildirim ve/veya belgelendirme süresi için farklı düzenleme yapılabilir.),
- Yetkili mercilerden alınacak belgelerle belgelendirilmesi, zorunludur.

(3) Mücbir sebeplerden dolayı sözleşmenin feshedilmesi halinde hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilerek kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar iade edilir.

(4) İdarenin sözleşmenin ifasına ilişkin yükümlülüklerini öngörülen süreler içinde yerine getirememesi veya sonradan yüklenicinin kusuru olmaksızın İdareden kaynaklanan nedenlerle sorumluluğu yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi, bu durumun taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması ve yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemesi halinde, işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre işin bir kısmına veya tamamına ait süre en az gecikilen süre kadar uzatılır.

Sözleşme kapsamında yapılacak işin artışı ve eksilişi

MADDE 26- (1) Mal ve hizmet alımlarıyla yapım sözleşmelerinde, öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan iş;

- Sözleşmeye esas proje içinde kalması,
- İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması,

şartıyla, anahtar teslimi götürü bedel alım yapılan yapım işlerinde sözleşme bedelinin %10'una, birim fiyat teklif almak suretiyle alım yapılan mal ve hizmet alımlarıyla yapım işleri sözleşmelerinde ise %20'sine kadar olan oran dâhilinde, süre hariç sözleşme ve alım dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir.

(2) İşin bu şartlar dâhilinde tamamlanamayacağına anlaşılması durumunda ise artış yapılmaksızın hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir. Ancak bu durumda, işin tamamının alım dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesi zorunludur.

(3) Sözleşme bedelinin %80'inden (hizmet alımlarında %70'inden) daha düşük bedelle tamamlanacağı anlaşılan işlerde, yüklenici işi bitirmek zorundadır. Bu durumda yükleniciye, yapmış olduğu gerçek giderleri ve yüklenici kârına karşılık olarak, sözleşme bedelinin %80'i (hizmet alımlarında %70'i) ile sözleşme fiyatlarıyla yaptığı işin tutarı arasındaki bedel farkının %5'i geçici kabul tarihindeki fiyatlar üzerinden ödenir.

Yerli istekli ve yerli malı ile ilgili düzenlemeler

MADDE 27- (1) Yerli istekliler ve yerli malı ile ilgili hususlarda, 4734 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Ön ödeme (avans) ve krediler

MADDE 28- (1) Bu Karar kapsamındaki alımlarda avans ve kredi işlemleri, işin özelliğine göre 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 2/7/1992 tarihli

3833 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun ve bu kanunlara dayanılarak çıkarılan ikincil mevzuat hükümlerine göre yürütülür. Yükleniciye avans verilir verilmeyeceği, verilecekse oranı, avans teminatı alınıp alınmayacağı, alım dokümanında belirtilir.

Yasak fiil ve davranışlar

MADDE 29- (1) Yasak fiil ve davranışlarla ilgili hususlarda, 4734 ve 4735 sayılı kanunlarda yer alan hükümler uygulanır. Doğrudan temin ile yapılan alımlarda yasaklama hükümleri uygulanmaz.

Sınır ötesi ve terörle mücadele harekâtı kapsamındaki alımlar

MADDE 30- (1) Türk Silahlı Kuvvetlerine sınır ötesinde veya terörle mücadele harekâtında verilen her türlü görev kapsamında yurt içinde veya yurt dışında ihtiyaç duyulan alımlar, bu Karara tabi olmaksızın alınacak Bakan onayına istinaden Bakanlıkça veya diğer kamu kurum ve kuruluşları vasıtasıyla tedarik edilir veya yaptırılır.

Diğer hususlar

MADDE 31- (1) 4734 sayılı Kanununun 53 üncü maddesinde yer alan Kamu İhale Kurumu geliri bu Karara göre yapılan alımlarda alınmaz.

(2) Sözleşmenin devri, sözleşmenin feshi ve ortak girişimlere ilişkin işlemlerde, 4734 ve 4735 sayılı kanunlarda belirtilen hükümler uygulanır.

(3) Bu Kararda belirtilmeyen diğer hususlar Bakanlıkça düzenlenir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 32- (1) 17/7/ 2017 tarihli ve 2017/10606 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihten önce ihale edileceği veya alımın yapılacağı yazılı olarak duyurulmuş veya ilanı yapılmış bulunan işler, tabi oldukları mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Yürürlük

MADDE 33- (1) Sayıştayın görüşü alınan bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 34- (1) Bu Karar hükümlerini Millî Savunma Bakanı yürütür.